

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KROŚNICE NA ROK 2008

I. Wprowadzenie:

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowana na poziomie samorządów gmin, które z mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Gmina, z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich mieszkańców, a także o dostępnych zasobach podejmuje środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności (art. 4¹ ust 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań jest **gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych** (art. 4¹ ust. 2). Zadania ujęte w gminnym programie są **inicjowane przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych** (art. 4¹ ust. 3), powołaną przez wójta, natomiast **realizatorem programu, zgodnie postanowieniami wynikającymi z zapisu w art. 4¹ ust 2, jest Urząd Gminy Krośnice.**

II. Diagnoza problemów alkoholowych występujących w gminie:

1. Charakterystyka problemów (stan problemów): sporządzona na podstawie informacji przekazanej przez Komendę Powiatową Policje w Miliczu:

Lp.	Stan problemów	Rok 2006	Rok 2007
1	Ilość osób doprowadzonych do Komendy Powiatowej Policji do wytrzeźwienia	30	24
2	Ilość wniosków do Sądów o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego	4	6
3	Ilość wszczętych postępowań przygotowawczych dot. przemocy w rodzinie	8	7
4	Ilość interwencji wobec przemocy w rodzinie (wszyscy sprawcy nietrzeźwi)	50	50
5	Ilość nietrzeźwych kierującymi pojazdami	56	42
6	Ilość interwencji w stosunku do osób nietrzeźwych W tym :nietrzeźwych nieletnich	44 11	39 1
7	Ilość przestępstw: W tym: - ilość ustalonych nietrzeźwych sprawców, - ilość nieletnich sprawców, - ilość nietrzeźwych nieletnich sprawców	169 56 6 i 15 ? 0	89 42 1 0
8	Wnioski w sprawach nieletnich skierowane do Sądu na rodziców, którzy zaniedbują, demoralizują i nadużywają alkoholu	13	12
9	Rodziny patologiczne, w których rodzice nadużywają alkoholu, które objęte są nadzorem	9	7

Ponadto przeprowadzono badanie – diagnozę Gminy Krośnice w 2004 roku, dotyczącą aktualnego poziomu zagrożenia problemami alkoholowymi i narkotycznymi. Zastosowano równolegle trzy metody do przeprowadzenia badań : sondaż terenowy oraz kwestionariusze diagnostyczne dla młodzieży i osób zawodem lub funkcją związanych z przeciwdziałaniem badanym problemom. Badania te były wykonane w 18 wsiach. Przebadano łącznie liczbę około 210 osób, z czego do analizy zakwalifikowano 204. Badani dobierani byli losowo wg. ustalonych w założeniach kryteriów próby kwotowej (płeć, wiek, miejsce zamieszkania, praca). Profil podaży alkoholu wg. respondentów sondy uległ zdecydowanie pogorszeniu. Podaż nadmierna alkoholu występuje w rejonach Stara Huta, Brzostowo, Łazy Małe, Grabownica. Nastąpił także wzrost dorosłych osób nietrzeźwych w rejonach Wąbnic, Bukowic, Kuźnicy Czeszyckiej, Wierzchowic i Brzostowa. Respondenci w 91,24% opowiedzieli się za przyrostem ilości młodzieży używającej alkohol w sposób widoczny. Wzrosło poczucie zagrożenia ze strony osób nadużywających alkoholu we wsiach.

2. Osoby i instytucje przygotowane do rozwiązywania problemów alkoholowych to:

- 1) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Punkt Konsultacyjny dla Uzależnionych i Współuzależnionych
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 4) Pedagogzy Szkolni, psycholog szkolny

3. Najważniejsze problemy do rozwiązania w 2008 roku:

- 1) zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień
  - 2) zmniejszanie rozmiarów problemów, które występują na terenie gminy, poprzez pomoc w realizowaniu programów profilaktycznych w szkołach,
  - 3) wspieranie psychospołeczne i prawne osób poddawanych przemocy w rodzinie
  - 4) oraz nawiązanie ścisłej współpracy z Komendą Policji i opracowanie wspólnych zadań w celu zabezpieczenia i udzielanie szybkiej pomocy osobom poszkodowanym przez osoby nadużywające alkoholu i zagrażające swoim zachowaniem bezpieczeństwa dla swoich rodzin i okolicy,
4. Przewidywana wysokość środków finansowych na realizację gminnego programu profilaktyki są dochody uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w roku 2008r.- w kwocie 95.000 zł, z czego 2.000,00 zł przeznaczono na realizację gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

III. Cele programu :

- 1) poprawa dostępności do leczenia odwykowego mieszkańcom gminy,
- 2) wspieranie psychospołeczne i prawne osób poddawanych przemocy w rodzinie,
- 3) prowadzenie działań profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej i rodzinnej,
- 4) współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 5) zmniejszenie ilości przypadków naruszeń przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

IV. Kategorie zadaniowe prowadzące do osiągnięcia wskazanych wyżej celów:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

realizacja przez:

- 1) prowadzenie punktu konsultacyjno – motywującego do podjęcia leczenia odwykowego.
- 2) wspieranie organizacyjne i finansowe (pozostających poza finansowaniem Narodowego Funduszu Zdrowia) dodatkowych programów diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych, uzgodnionych ze specjalistycznym leczeniem odwykowym i gminnymi zakładami opieki zdrowotnej.
- 3) merytoryczne wsparcie, działających na terenie gminy:
  - a) świetlic środowiskowych,
  - b) grupy Anonimowych Alkoholików

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

realizacja przez:

- 1) usprawnienie prac związanych z postępowaniem wobec mieszkańców gminy nadużywających alkoholu;
- 2) współpraca z biegłymi opiniującymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 3) kontynuacja i uruchomienie nowych programów w świetlicach środowiskowych dla dzieci podlegających przemocy w rodzinie;
- 4) kontynuacja działania i poszerzenie oferty punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

realizacja przez:

- 1) realizację na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne (formy niestacjonarne i stacjonarne);
- 2) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonych dla rodziców dzieci uczestniczących w programach;
- 3) organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży;
- 4) wdrażanie pozalekcyjnych zajęć sportowych do programów profilaktyki środowiskowej;
- 5) poszerzenie zakresu oferty programów opiekuńczo–wychowawczych i socjoterapeutycznych o dożywianie uczestników programów.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

realizacja przez

- 1) dofinansowanie instytucji i jednostek samorządowych gminy realizujących poszczególne elementy programu;
- 2) współfinansowanie i finansowanie organizacji pozarządowych, realizujących gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w oparciu o przepisy art. 118 ustawy o finansach publicznych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

realizacja przez:

- 1) monitorowanie przestrzegania przepisów określonych w art. 13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 2) monitorowanie przestrzegania przepisów określonych w art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkom Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień przysługuje wynagrodzenie za:
  - 1) prace związane z inicjowaniem, opiniowaniem i monitorowaniem realizacji Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień,
  - 2) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
  - 3) kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia Wójta,
  - 4) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
  - 5) inicjowanie działań zmierzających do udzielania pomocy rodzinom, w których występuje przemoc,
2. Udział w pracach Komisji potwierdza się podpisem na liście obecności na posiedzeniu.
3. Za prace określone w punkcie 1 ustala się wynagrodzenie w wysokości od 120 zł do 180 zł miesięcznie. Wysokość wynagrodzenia uzależniona jest od aktywności oraz nakładu pracy związane z realizacją zadań o których mowa w pkt 1.
4. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia poszczególnych członków Komisji ustala Wójt na wniosek Przewodniczącego Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.
5. Wynagrodzenie, nie przysługuje za miesiąc, w którym członek Komisji nie uczestniczył w jej pracach. W przypadku nieobecności w co najmniej jednym posiedzeniu wynagrodzenie ulega proporcjonalnemu obniżeniu.
6. Członkowi komisji, w przypadku delegowania do udziału w szkoleniach, spotkaniach itp. poza terenem Gminy przysługuje zwrot kosztów podróży wg. powszechnie obowiązujących zasad, czyli na podstawie rozliczenia delegacji, za bilety lub ryczałtu za używanie prywatnego samochodu do celów służbowych.

VI. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Określa się zasady finansowania i wysokości stawek za podstawowe rodzaje prac zlecanych, takich jak:

1. W programach szkoleniowych dla wybranych profesji:
  - 1) stawki dla wykładu dydaktycznego od 90 – 150 zł
  - 2) stawki dla treningów psychologicznych od 40 – 55 zł.
2. Zajęcia profilaktyczne i edukacyjno-rozwojowe dla dzieci, młodzieży, rodzin oraz nieprofesjonalistów:
  - 1) stawki za prelekcje i pogadanki od 25 do 40 zł,
  - 2) stawki za prowadzenie ćwiczeń profilaktycznych od 25 do 35 zł,
  - 3) stawki za prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych od 25 do 35 zł,
  - 4) zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz zajęcia sportowe pozalekcyjne od 15 do 20 zł
3. Pomoc terapeutyczna oraz pomoc rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i członków ich rodzin:

- 1) stawka za godzinę psychoterapii indywidualnej od 35 do 40 zł,
- 2) stawka za godzinę psychoterapii grupowej od 30 do 40 zł,
- 3) stawki za specjalistyczna pomoc dla DDA i osób współzależniowych od 30 do 40 zł.
4. Działania interwencyjno-wspierające dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe:
  - 1) stawka za dyżury interwencyjno – wspierające od 20 do 30 zł,
  - 2) stawka za dyżury w punktach interwencyjno – konsultacyjnych 25 do 35 zł,
  - 3) stawka za zajęcia korekcyjne dla ofiar i sprawców przemocy od 25 do 35 zł,
  - 4) stawka za konsultacje specjalistów (prawnik, lekarz, psycholog) od 30 do 50 zł
5. Zatrudnienie pracowników : gospodarczego i pracownika do prowadzenia zajęć świetlicowych na umowę o pracę w świetlicy środowiskowej w Wierzchowicach.
6. Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu to środki pozyskane z dochodów z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Krośnice.
7. Dysponentem ww. środków jest Wójt, który przyznaje, a w nieuzasadnionych przypadkach cofa, dotacje. Uruchomienie środków następuje na podstawie umowy, porozumienia lub zlecenia gminy.

VII. Sposób pozyskiwania realizatorów programu:

1. Zlecenie instytucjom oraz organizacjom pozarządowym wykonanie określonych zadań programu na podstawie umów cywilnoprawnych.
2. Finansowanie ofert lub ich zakup od osób prawnych i fizycznych, na podstawie umów cywilnoprawnych.
3. Wyszukiwanie osób przygotowanych profesjonalnie do działań i pracy w zakresie programu, wspieranie ich doskonalenia zawodowego, zawieranie umów zleceń na realizację określonych zadań programu.
4. Pozyskiwanie wolontariuszy do pomocy w realizacji programu, przez dofinansowanie ich udziału w szkoleniach, warsztatach, seminariach, obozach szkoleniowych itp.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA ROK 2008

Lp.	Nazwa zadania:	Termin	Odbiorca
I.	Podejmowanie czynności zmierzających do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, w tym:		
	a) przyjmowanie wniosków o zastosowaniu obowiązku leczenia wobec osób uzależnionych od alkoholu	na bieżąco	osoba uzależniona od alkoholu
	b) przeprowadzanie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu oraz ich rodzinami	wg potrzeb	osoba uzależniona i jej rodzina
	c) zlecenie wywiadów środowiskowych w sprawie osób, wobec których zgłoszono wnioski o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowymi	wg potrzeb	GOPS i Policja
	d) kierowanie na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego dla osób, które w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują rozkład pożycia rodzinnego, demoralizują małoletnie dzieci, systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny	w miarę potrzeb	osoba uzależniona od alkoholu
	e) kierowanie do sądu rejonowego w Miliczu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	w miarę potrzeb	osoba uzależniona

II	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu		
	1) kierowanie do Poradni Odwykowej w Miliczu	w miarę potrzeb	osoba uzależniona od alkoholu
	2) kierowanie na grupy terapeutyczne do Milicza przy GKRPA w Miliczu	w miarę potrzeb	osoba uzależniona od alkoholu
III	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie		
	1) działalność punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych przy Gminnym Centrum Kultury w Krośnicach	w każdy poniedziałek tygodnia	osoby bezrobotne i z problemami alkoholowymi
	2) działalność punktu konsultacyjnego dla osób z przemocą w rodzinie w porozumieniu z GKRPA w Miliczu	w każdą środę tygodnia	wszystkie osoby zgłaszające się
	3) organizowanie i współfinansowanie kolonii dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym,	lipiec, sierpień	uczestnicy świetlic środowiskowych
	4) organizowanie czasu wolnego w podczas ferii i wakacji przy udziale ZHP	luty, lipiec, sierpień 2008r.	świetlice na terenie gminy Krośnice
IV.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży		
	1) prowadzenie własnych programów przez szkoły,	wg potrzeb szkół	uczniowie szkół
	2) współfinansowanie programów profilaktycznych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych	wg potrzeb szkół	uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, ośrodek szkolno-wychowawczy
	3) organizowanie czasu wolnego przez zajęcia sportowe pozalekcyjne i zajęcia kulturalno-oświatowych	wg. potrzeb	dzieci i młodzież szkół i świetlic wiejskich i środowiskowych
	4) zakup sprzętu sportowego oraz strojów sportowych do realizacji zajęć sportowych i kulturalno-oświatowych, materiałów potrzebnych do zajęć w świetlicach	wg. potrzeb	dzieci, młodzież i dorośli mieszkańcy Gminy
	5) dożywanie dzieci i młodzieży w ramach świetlic środowiskowych i zajęć sportowych pozalekcyjnych	w miarę potrzeb	dzieci i młodzież biorące udział w zajęciach
	6) organizowanie imprez profilaktycznych, artystycznych	wg potrzeb	dzieci, młodzież i dorośli mieszkańcy Gminy

V.	Wspomaganie działalności instytucji służących rozwiązywaniu problemów uzależnień		
	1) współpraca i współfinansowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób z przemocą w rodzinie w Miliczu	na bieżąco w miarę potrzeb	dla potrzebujących pomocy
	2) dla prowadzenia grup terapeutycznych,	na bieżąco	osoby potrzebujące pomocy
	3) prowadzenia profilaktyki w szkołach ponadgimnazjalnych	w miarę potrzeb	uczniowie szkół ponadgimnazjalnych
VI.	Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień		
	1) organizowanie konkursu plastycznego na temat : świąt rodzinnych – kartka „Bożonarodzeniowa dla naszych Przyjaciół”, - zdrowego sportowego życia , - organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych, sportowych, - organizowanie spotkań z tradycjami rodzinnymi	wg zapotrzebowania	uczniowie szkół i uczestnicy świetlic środowiskowych Gminy dzieci i młodzież szkół oraz samorząd
	2) Ogólnopolska Kampania – „Cięża bez alkoholu”	na bieżąco	uczniowie II i III klas gimnazjalnych, mieszkańcy Gminy
	3) w zakresie strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień	na bieżąco	profilaktyka w szkole
	4) w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
	5) wspieranie inicjatyw sportowych i kulturalnych przez instytucje, stowarzyszenia		
VII.	Monitorowanie stanu problemów uzależnień na terenie Gminy Krośnice		
	zbieranie informacji i danych dotyczących problemów	na bieżąco	pedagodzy, psycholog, nauczyciele, dzieci i młodzież
	analiza potrzeb prowadzenia programów profilaktycznych w szkołach, jakie programy cieszą się największym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży		